

صدای بلند تولید در دل بحران

دکتر مهدی کریمی تفرشی؛ پژوهشگر دیپلماسی اقتصادی

در جریان جنگ ۱۲روزه میان ایران و رژیم صهیونیستی، جامعه ایران آزمونی مهم در حوزه تولید، مدیریت منابع و کنترل بازار را پشت‌سر گذاشت. این بحران نشان داد ظرفیت تولید داخلی و حمایت‌های دولتی تا چه حد می‌تواند ثبات اقتصادی و اجتماعی را حفظ کند.

در بخش کالاهای اساسی نیز، افزایش تقاضا و نوسانات بازار، زمینه‌ساز سوءاستفاده شد. قیمت برخی اقلام مانند برنج، روغن و میوه در برخی مناطق، به‌ویژه شهرهای مرزی، به‌طور غیرمنطقی افزایش یافت. در واکنش، دولت و نهادهای نظارتی اقداماتی چون واردات فوری، تشدید بازرسی‌ها و برخورد با انبارهای غیرقانونی را در پیش گرفتند. بااین حال، ناهماهنگی در توزیع و ضعف نظارت میدانی، مشکلاتی را در برخی مناطق باقی گذاشت و واکنش عمومی مردم نیز قابل توجه بود؛ برخلاف برخی کشورها که بحران به غارت می‌انجامد، ایران رفتارها عمدتاً محتاطانه و در چارچوب ذخیره‌سازی محدود باقی ماند. این امر نشان‌دهنده بلوغ اجتماعی و تجربه تاریخی در مواجهه با بحران‌هاست. در مجموع، این جنگ کوتاه، آزمونی برای تاب‌آوری اقتصادی کشور بود.

اگرچه چالش‌هایی چون احتکار و افزایش قیمت‌ها وجود داشت، اما پایداری تولید، تدام عرصه و حفظ آرامش عمومی، از نکات مثبت آن بود. این تجربه بار دیگر ضرورت تقویت تولید داخلی، کاهش وابستگی، حمایت هدمکنند از صنایع و ارتقای بهره‌وری را یادآوری کرد. اگر تولید، خط مقدم اقتصاد ملی تلقی شود، حتی در سخت‌ترین شرایط نیز می‌توان ثبات کشور را حفظ کرد. ایسن تکرار تجربه که بار اول در جنگ تحمیلی با عراق اتفاق افتاد یاکنگر اعتماد مردم به حاکمیت و انتخاب درست در انتخابات ریاست‌جمهوری و همچنین باور دولت به خدمت به آحاد مردم بود.

تولید همچنان در خط اول مقابله با دشمن قرار دارد و با این اتفاق حاکمیت نیز باید بدرستی پشتیبان تولیدکنندگان باشد. بر همین از تصمیمات خلق الساعه، بروکرلسی دست و پا گیر، چالش در حمایت‌های تسهیلاتی و نگاه ابالا به پایین راه‌ها بسرعت هموار خواهد شد.

نایب‌رئیس اتاق بازرگانی ایران مطرح کرد:

تقویت تاب‌آوری اقتصاد با افزایش ذخایر طلا

سرویس اقتصادی -نایب‌رئیس اتاق بازرگانی ایران با تأکید بر نقش ذخایر طلا در پایداری اقتصاد ملی، سیاست‌های بانک مرکزی در این حوزه را از منظر کلان مثبت ارزیابی کرد و گفت: در بسیاری از کشورها، از جمله ایران، افزایش ذخایر استراتژیک طلا به عنوان یکی از ابزارهای مهم حفظ ثبات اقتصادی شناخته می‌شود. پیام باقری اظهار داشت: این ذخایر می‌توانند به عنوان پشتوانه‌ای برای سیاست‌های پولی و مالی عمل کرده و در مواجهه با بحران‌ها، ضریب تاب‌آوری اقتصاد کشور را افزایش دهند.

وی با بیان اینکه این سیاست باید با جدیت پیگیری شود، خاطر نشان کرد: ذخایسر طلا نه‌تنها نقش اقتصادی دارند، بلکه به لحاظ روانی نیز اعتماد بازار به پایداری ساختار پولی کشور را تقویت می‌کنند.نایب‌رئیس اتاق بازرگانی ایران در ادامه به راهکارهایی مانند استفاده از تهاتر طلا برای تسهیل فرایندهای تجاری اشاره کرد و افزود: چنین راهکارهایی می‌تواند هم در بازگشت منابع ارزی صادرکنندگان مؤثر باشد و هم به افزایش ذخایر طلای کشور کمک کند. این فرآیند دو وجه مهم دارد؛ از یک سو، صادرکنندگان می‌توانند با سهولت بیشتری منابع حاصل از صادرات را به کشور بازگردانند و از سوی دیگر، ذخایر استراتژیک تقویت می‌شود که خود نوعی سرمایه‌گذاری بلندمدت برای اقتصاد کشور به شمار می‌رود. وی تأکید کرد که چنین سیاست‌هایی اگر به صورت ساختارمند اجرا شود، می‌تواند به توسعه مبادلات تجاری کمک کرده و چالش‌های ناشی از محدودیت‌های ارزی را کاهش دهد.

عملکرد مطلوب بانک مرکزی در دوران جنگ ۱۲ روزه

باقری با اشاره به اقدامات بانک مرکزی در زمان جنگ ۱۲ روزه و مدیریت بازار ارز در آن مقطع، رویکرد نهاده پولی کشور را قابل قبول و حرفه‌ای دانست و افزود: در شرایط خاصی مانند دوران جنگ، اتخاذ تصمیمات خاص امری اجتناب‌ناپذیر است. دولت در آن مقطع با تدوین و اجرای یک بسته حمایتی منسجم، موفق شد ثبات نسبی در بازار ایجاد کند.

این بسته حمایتی که مورد تأیید بخش خصوصی نیز قرار گرفته است، تلاشی در راستای ایجاد تعادل میان محدودیت‌های ارزی کشور و نیازهای واقعی اقتصاد بود.او تصریح کرد: این بسته با نگاهی واقع‌بینانه، تلاش دارد تا انتظارات فعالان اقتصادی را در مسیر منطقی هدایت کرده و در عین حال، سیاست‌های ارزی را با شرایط روز واز اقتصاد کشور هماهنگ سازد.

الزام اجرای دقیق و فوری تصمیمات اقتصادی

باقری با تأکید بر اینکه اجرای تصمیمات اقتصادی نباید صرفاً در حد ابلاغ باقی بماند، اظهار داشت: اثربخشی این سیاست‌ها زمانی محقق خواهد شد که به سرعت در دستگاه‌های اجرایی جاری شده و با نظارت دقیق همراه باشد. وی بر ضرورت انضباط در تأمین منابع ارزی و اولویت‌بندی هوشمندانه آن‌ها تأکید کرد و افزود: در این مسیر، اتاق بازرگانی و نهادهای بخش خصوصی می‌توانند نقش مؤثری ایفا کنند.

اقتصادی

صیدی برکنار می‌شود؟

وعده سر خرمن رئیس سازمان بورس!

■ در میانه ریزش پیوسته بازار سرمایه و خروج میلیاردهای پول‌های حقیقی، رئیس سازمان بورس همچنان سکوت کرده است؛ سکوتی که نه تنها به ابهام در سیاست‌گذاری‌ها دامن زده، بلکه بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران را به اوج رسانده است.

سرویس اقتصادی -بازار سهام در شرایطی به روزهای رکودی خود ادامه می‌دهد که سکوت رئیس سازمان بورس بیش از هر زمان دیگری برای سهامداران آزاردهنده شده است؛ سکوتی که حتی پاسخی به ریزش پیوسته شاخص نمی‌دهد. در برابر ریزش متوالی شاخص و خروج گسترده سرمایه، بیش از یک واکنش انفعالی تلقی می‌شود.

بر اساس آمار رسمی، شاخص کل بورس تنها طی ۶ روز کاری متوالی، بیش از ۱۶۲ هزار واحد سقوط کرده و در پایان معاملات روز چهارشنبه (هشتم مردادماه) بیش از ۹۰ درصد بازار در وضعیت منفی قرار داشت. صندوق‌های اهرمی به صف فروش نشستند و تنها در همین یک روز، خروج ۴۲۸ میلیارد تومان پول حقیقی از بازار ثبت شد؛ رقمی که جمع آن در هفته اخیر به حدود ۳۵۰۰ میلیارد تومان و عمدتاً از گروه‌های بانکی، پتروشیمی، فلزات و خودرویی رسیده است. این وضعیت بحرانی منجر به هفته گذشته نیست. بازار سرمایه در هفته‌های گذشته نیز با رکود، صف‌های فروش و کاهش شدید نقدشوندگی مواجه بوده است. در این میان، عملکرد حجت‌الله صیدی، رئیس سازمان بورس بیش‌ازهمه زردپرن‌ترین قرار گرفته‌است. صیدی که در دوره عبدالناصر همتی به ریاست سازمان بورس راه یافت، حالا به چهره‌ای مورد انتقاد

وزارت اقتصاد بود، اکنون در شرایطی ریاست سازمان بورس را در دست دارد که سیاست‌های اجرایی‌اش با انتقاد جدی فعالان بازار مواجه است. هرچند بخشی از نوسانات بازار ممکن است تحت تأثیر عوامل بیرونی و ناطمینانی‌های سیاسی باشد،

مدیر بازرگانی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران:

واردات بنزین سوپر آغاز می‌شود

در دستور کار قرار گرفت، اظهار کرد: تقاضای خوبی از سوی دارندگان خودروهای مدل بالا که نیازمند مصرف بنزین با اکتان بالا هستند برای این بنزین وجود دارد، همچنین نرخ بنزین سوپر هنوز مشخص‌شده و این نرخ به‌صورت رقابتی براساس عرضه و تقاضا به عوامل مختلفی ازجمله نرخ دریافت سوخت از بازار بین‌المللی، میزان هزینه حمل و نقل، هزینه واردات بنادر کشوری یا گمرک، حمل تا محل‌های توزیع و رعایت سود متعارف واردکننده وابسته است. یلان تأکید کرد: با اجرای طرح تأمین بنزین سوپر وارداتی و عرضه به بازار داخلی قرار نیست هیچ تغییری اعم از تغییر قیمت یا تغییر در سهمیه اختصاصی بنزین یارانه‌ای به خودروها در سطح کشور اعمال شود، همچنین قرار است واردات بنزین سوپر معاف از اعمال مالیات در ارزش افزوده باشد که این موضوع سبب تعدیل هزینه تمام‌شده عرضه بنزین سوپر در کشور می‌شود. **انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی به کجا رسید؟**

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران نیز با تبیین آخرین وضعیت انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی گفت: شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در صورت تهیه و تسدوین آیین‌نامه اجرایی این طرح از سوی هیات وزیران، اقدام‌های اجرایی را انجام می‌دهد. کرامت ویس‌کرمی درباره آخرین وضع انتقال سهمیه سوخت به کارت بانکی اظهار کرد: وزارت نفت بر اساس جزء (۲) بند (ت) تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۴۰۴ کل کشور موظف شده است با همکاری بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه، امکان انتقال سهمیه از کارت هوشمند سوخت به کارت بانکی مالکین

کارشناس بازار سرمایه:

سهامداران نباید هزینه ژست حمایتی دولت، از سایر بخش‌ها را بپردازند

سرویس اقتصادی -یک کارشناس بازار سرمایه ضمن انتقاد از خلف وعده دولت در جبران خسارات ناشی از قیمت‌گذاری دستوری و قطع زیرساخت‌ها برای شرکت‌های بورسی تأکید کرد که تاکنون حتی یک ریال از این تعهدات عملی نشده است. فروزانفر؛ در حالی که دولت بر اساس قانون برنامه پنج ساله توسعه، موظف به جبران زیان شرکت‌های بورسی ناشی از قیمت‌گذاری دستوری و عدم تأمین زیرساخت‌هاست، در همین راستا سعید اسلامی بیدگلی، استاد دانشگاه و تحلیل‌گر بازار سرمایه در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با استناد به برنامه پنج‌ساله توسعه، ضمن انتقاد از خلف وعده دولت در جبران خسارات ناشی از قیمت‌گذاری دستوری و قطع زیرساخت‌ها برای شرکت‌های بورسی تأکید کرد که تاکنون حتی یک ریال از این تعهدات عملی نشده است و خواستار بازنگری در ساختار حمایت‌های اعتباری در بازار سرمایه شد.

دولت موظف است زیان ناشی از قیمت‌گذاری را جبران کند

اسلامی بیدگلی در این گفت‌وگو با اشاره به مفاد قانونی برنامه پنج‌ساله توسعه کشور گفت: در این قانون صراحتاً آمده است که دولت موظف است در خصوص شرکت‌های بورسی، زیان‌های ناشی از قیمت‌گذاری و همچنین زیان‌های حاصل از عدم تأمین زیرساخت‌هایی مانند آب، برق و گاز را جبران کند. اما با وجود قانونی بودن این الزام، تاکنون حتی یک ریال هم به شرکت‌های بورسی بابت این موضوعات پرداخت نشده است. او با انتقاد از این موضوع ادامه داد: نکته بسیار مهم اینجاست وقتی «من دولت» نمی‌توانم تعهدی را اجرا کنم، نباید آن را در قانون بگنجانم. این تحلیل‌گر بازار سرمایه افزود: از طرف دیگر قانون باید الزام‌آور و قابل تحقق باشد و قانون‌گذار نیز باید بر اجرای قانونی که وضع می‌کند، متعهدانه نظارت کند. در غیر این صورت، این پیام به جامعه مخابره می‌شود که قانون قابل دور زدن است و نهادهای و حتی افراد حقیقی نیز به خود اجازه می‌دهند قانون را دور بزنند.

سهامداران نباید هزینه ژست حمایتی دولت، از سایر بخش‌ها را بپردازند اسلامی بیدگلی با بیان اینکه فلسفه وجودی قانون بستن بند به پای تصمیم‌گیران است، تا نتوانند بی‌ضابطه رفتار کنند، تصریح کرد: اساس فلسفه این بند از قانون آن است که اگر دولت به دلایل سیاست‌های کلان، اقدام به قیمت‌گذاری می‌کند، موظف است زیان شرکت بورسی را جبران کند. این استاد دانشگاه با اشاره به تبعات قیمت‌گذاری دولتی تصریح کرد: اگر دولت می‌خواهد بر اساس سیاست‌های کلان، از بخشی از جامعه حمایت کند و قیمت‌گذاری انجام دهد، باید تبعات آن را نیز خود بر عهده بگیرد و نباید از جیب سهامداران بورسی به سایر گروه‌های مورد حمایت دولت یارانه پرداخت شود و وظیفه رسیدگی به بخش‌های نیازمند به حمایت در جامعه، بر عهده دولت است و در شرایط بحرانی ادامه داد: با آنکا به قانون مذکور، دولت در راستای حمایت از شرکت‌های بورسی باید ردیف‌هایی در بودجه تعریف کند. دولت واقعاً توان چنین حمایت‌هایی را ندارد، باید صادقانه این بند را از برنامه توسعه بعدی حذف کند. چرا که باقی‌ماندن آن بدون اجرا، به بازار سرمایه سیگنال منفی می‌دهد و نشان می‌دهد دولت قصد حمایت ویژه‌ای از بازار سرمایه، شرکت و صنایع بورسی نسبت به سایر شرکت‌های غیربورسی ندارد و هرکاری برای این شرکت‌ها انجام دهد برای شرکت‌های بورسی هم انجام می‌دهد و بورسی شدن فرقی برای شرکت‌ها نخواهد داشت.

حمایت اعتباری باید فراتر از تسهیلات به سهامداران حقیقی باشد

در ادامه گفت‌وگو، اسلامی بیدگلی در پاسخ به چگونگی سازوکار حمایت‌های اعتباری از بازار سرمایه به خبرنگار مهر گفت: بهترین مسیر حمایت اعتباری، هدایت آن به سمت سرمایه‌گذاری‌های غیرمستقیم است. متأسفانه مقررات فعلی بیشتر در جهت تقویت سرمایه‌گذاری مستقیم و افراد حقیقی است، در حالی که باید نهادهای مالی، سبیدگردان‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری هدف حمایت اعتباری قرار گیرند. به گفته این کارشناس بازار سرمایه، نهادهای مالی به دلیل ساختار قانون‌مندتر، قانون‌پذیرتر و نظارت‌پذیرتر از سرمایه‌گذاران حقیقی هستند.

نظام پولی باید وثیقه‌گذاری برای‌های بورسی را به رسمیت بشناسد او با انتقاد از عملکرد نظام بانکی گفت: امروز حتی نهادهای مالی بزرگ ما –در حالی که دارایی‌های چند هزار میلیارد تومانی دارند– قادر نیستند از اعتبارات بانکی بهره بگیرند و از اهرم اعتباری استفاده کنند زیرا نظام بانکی هنوز حاضر نیست دارایی‌های بورسی را به‌عنوان وثیقه بپذیرد. این در حالی است که در شرایط بحرانی، همین نهادهای مالی می‌توانند نقش مهمی در حفظ تعادل بازار ایفا کنند.

حمایت نهادهای مالی مؤثرتر از تزریق مستقیم دولت است

در بخش دیگری از گفت‌وگو، اسلامی بیدگلی در پاسخ به این پرسش که آیا حمایت از بازار توسط نهادهای مالی مؤثرتر از تزریق نقدینگی دولتی در قالب صندوق‌های حمایتی از جمله صندوق توسعه و تثبیت بازار است، گفت: قطعاً مؤثرتر است. چون این نهادهای به سود و زیان خود فکر می‌کنند و رفتاری عقلانی دارند. او ادامه داد: در حالی‌که اگر دولت در این شرایط فرضاً ۱۰۰ هزار میلیارد تومان وارد بازار کند، یا باید آن را هیچ‌کجا خارج نکند که به کسری بودجه بعدی منجر می‌شود، یا اگر بخواهد خارج کند، بازار توان تحمل آن را ندارد، به بیان دیگر اگر برای این تزریق نقدینگی به بازار، برنامه خروج تعریف نشود، نه‌تنها منجر به وابستگی بیشتر بازار می‌شود، بلکه در صورت برداشت این منابع، بازار با شوک مواجه خواهد شد. وی تأکید کرد: افزایش وابستگی بازار سرمایه به دولت با استفاده از منابع مستقیم دولتی، خروج این منابع حمایتی را از بازار سخت‌تر می‌کند و خروج این منابع در آینده با چالش جدی همراه خواهد بود. این استاد دانشگاه با اشاره به اینکه بازار سرمایه ایران در ۴ سال گذشته هرگز ظرفیت خروج یک‌باره مبالغ سنگین از سوی دولت را نداشته است گفت: اینجاست که باید از دولت پرسید: آیا برای خروج این نقدینگی هم برنامه‌ریزی کرده‌اید؟ یا اصلاً قصد دارید آن را بازگردانید؟

عملکرد صندوق‌های تثبیت و توسعه بازار نیازمند شفافیت و بازنگری است

در پایان اسلامی بیدگلی در واکنش به نقدهای ارد‌شده به عملکرد صندوق‌های توسعه و تثبیت بازار گفت: البته سوال مهم و قدیمی این است که این صندوق‌ها دقیقاً چه کسانی را می‌خرند؟ و چقدر از معاملاتشان شفاف است؟ او با بیان اینکه اگر چه عملکرد صندوق تثبیت در دوره مدیریت فعلی بهبود یافته و نظم بیشتری پیدا کرده گفت: اما همچنان ساختار صندوق توسعه نیازمند بازنگری اساسی است؛ به‌ویژه آنکه این صندوق از منافع کارگزاری‌ها بهره می‌برد و باید نسبت به نحوه معاملات و میزان تأثیرگذاری آن بر بازار شفاف‌سازی کامل صورت گیرد.

شعبه ۱: نوبنیاد ۳، مرکز فرید آرین، طبقه اول

شعبه ۲: مدف، مرکز فرید بساک، طبقه همکف

۰۷۶ ۴۴۴۵۴۹۶۳

۰۹۰۲۲۹۹۲۰۹۹

Hany_tahrir

هانی تحریر

جایزه بزرگ!!!